

DECEMBER
1 S Natalija
2 Č Bibljana
3 P Francišek Ka.
4 S Barbara
5 N 2. Adventna
6 P Miklavž
7 S Špok. M. D.
8 Č Gorjanci
9 Č Gorjanci
10 P Melkičad + Č
11 S Damask
12 N 3. Adventna
13 P Lucia
14 T Spiridion
15 S Kv.-Kristijan +
16 Č Evzenij

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od beja do emajel

GLASILLO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILLO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V D ENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRIJUBLJEN
SLOVENSKI
LIST V
ZDRAVZENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

STEV. (NO.) 233.

CHICAGO, ILL., PETEK, 3. DECEMBRA — FRIDAY, DECEMBER 3, 1937

LETNIK (VOL.) XLVI.

Položaj Evrope še vedno nejasen - Novi upi na del. spravo

Konferenca v Londonu ugotovila, da bo potrebno še dosti dela, predno bo prišlo med evropskimi državami do soglasja. — Hitler zahteva kolonije drugih držav. — Tudi položaj v srednji Evropi nejasen.

London, Anglija. — Tisti, ki so pričakovali, da bo konferenca, ki se je vršila začetkom tega tedna med zastopniki angleške in francoske vlade, razjasnila evropski politični položaj, zlasti pa še odnosaje med demokratičnimi državami in nazijsko Nemčijo, so precej razočarani. Je sicer res, da utegne tvoriti ta konferenca nekak prvi korak k splošni razbistritvi situacije, toda, do tega je še dolga pot, in jasno je postalno tudi, da so zborovalci uvideli, da vprašanja ne bo moglo rešiti le par velesil, marveč, da je tako zatočeno, da bo morala biti pritegnjena k razpravam takoreč celo Evropa.

Pri celi stvari gre predvsem za to, da se končno na lep in miren način ukroti nazijska Nemčija. Splošno se namreč priznava, da je ravno Hitlerjeva država glavni vzrok, da ne more priti Evropa do soglasja. Še vedno se namreč čuti Nemčija zapostavljeno od drugih velesil in tako se je od njih popolnoma odstujila ter odklonila vsako sodelovanje z njimi. Pričela je nato iskati primernih zaveznik, dokler ni končno dobila popolnoma na svojo roko Italije, v mnogih drugih državah pa je tako ojačila svoj vpliv, da se nekatere že očitno nagibajo na njen stran, nekatere druge pa vsaj več ne gledajo s tako sovražnim očesom na njo. Tako sta v Evropi nastala dva izrazita bloka, demokratični in fašistični, ki ob vsaki priliki pokažeta svojo sovražnost drug drugemu. Jasno je, da se o kakem uspešnem delu za mir ne more govoriti, dokler obstoji to nasprotno.

Nalogo, da zbliza med seboj evropske države, si je zadnji čas nadela Anglija in je v to svrhu najprej poslala svojega diplomata Halifaxa v Nemčijo, da od Hitlerja osebno izve, kaj ta pravzaprav zahteva. Na konferenci v Londonu, h kateri sta prispevala francoski min. predsednik in zun. minister, in se je vršila v pondeljek in tork, so nato razmotrivali Hitlerjeve zahteve.

Ugotovilo se je na konferenci, da Hitler zahteva toliko, da mu bo kaj težko ugoditi. Prej se je domnevalo, da je glavna zahteva Nemčija ta, da se ji vrnejo njene kolonije, ki jih je imela pred vojno. Halifax pa je izvedel, da Nemčija sicer hoče kolonije, toda ne bivih svojih, marveč kolonije drugih držav. Pri tem meče oči predvsem na belgijski Kongo in na portugalsko Angolo. S tem zavzame vsa situacija popolnoma novo smer in postane še bolj komplikirana; obe državi namreč gotovo ne boste kar na lepem pripravljeni, da vržete svojo potest v naročje Hitlerju.

Tudi glede srednje Evrope je ostala zadeva v nejasnosti. Predvsem Hitler gladko od-

ITALIJA ZA-SMEHUJE Z.D.

Mussolinijev list se norčuje iz bruselske polomije.

Rim, Italija. — Mussolinijevo glasilo, Popolo d'Italia, se je v uredniškem članku to sredo bavilo z nedavno konferenco v Bruselju, in sicer v skrajno pikrem in zasmehljivem tonu. Predmet smešenja je zlasti Amerika in njen delegat na konferenci, Norman Davis, o katerem pravi, da je bežal iz Bruselja hitre kot dirkač, da bi mogoče ne bil povabljen v London. Člankar dalje zapoje slavo Japonski, da je nepremagljiva in da bo izpremenila zemljevid orientalnega oviram, da se zaustavi star Robert Kanter, 1255 So. "naravn" tek zgodovine, češ, Keeler ave., je že tako oslada se bodo kanoni vedno bolj bel, da so se bali za njegovo glasno slišali kakor pa razne zdravje. Zadnji teden je namreč izginil domači psišek, po imenu Goo Goo, ki je bil otrokov stalni tovariš, in ta izguba je fantka silovito potrla. Nobena igrača ga ni mogla pripraviti do drugih misli. Izgubil je tek in šest dni ni skoraj nič jedel. Zaskrbljeni oče je nato oglašal v časopisih in potom letakov, da bo plačal nagrado tistem, ki pripelje psiška nazaj. Imel je uspeh. Zadnji terek je bil Goo Goo prinešen nazaj in z njim se je vrnila tudi otrokova živahnost ter je zdaj zopet vse dobro.

NOVA DOLOČILA ZA SALUNE V JOLIETU

Joliet, Ill. — Zupan Jones je zadnji terek objavil, da se lahko že zdaj vlože prošnje za novo 1938 licenco za salune. Na vsak način pa morajo biti te prošnje vložene najkasneje do 21. decembra. Obenem je objavljeno, da se bo letna licenca znatno povišala, namreč od sedanjih \$500 na \$1000. Povrh tega bo moral plačati na leto še \$200 več tisti, ki namerava prirejati zavade v svojem lokalnu. Točasno je vseh salunov v mestu Jolietu 147. Pričakuje se, da bo to število vsled zvišanja licence znatno padlo. Mnogi salunerji pa se nameravajo preseliti iz mesta v bližnjo okolico, kjer bo letna licenca samo \$400.

PROPAGANDNA BORBA V ZRaku

London, Anglija. — Načrt angleške vlade, da podvzame svojo lastno svetovno radio propagando v tujezemskih jezikih, je zadel na nekatere ovin in se je moralna njega uresničitev odložiti do začetka januarja. Med tem pa dela Angliji preglavice še bolj postrena italijanska radio propaganda in povrhu tega se je pridružila še Japonska, ki odaja vsak večer govore v angleščini.

klanja predlog, ki ga je svoječasno stavila Francija, namreč, da bi se med številom držav sklenila skupna nenapadna pogodba. Hitler hoče nasprotno, da se bo vsaka država posebej pogajala z Nemčijo. Kaj je njegov cilj s tem, se ne ve natanko; bržkone pa meni, da bo na ta način najlažje priklenil k Nemčiji čim največ držav in da bodo take zvezne tudi najbolj stanovitne.

PRIVESKI FAŠIZMA

Mandžukuo in Francova Španija pristopite k fašistom.

Tokio, Japonska. — Fašistična trouze med Nemčijo, Italijo in Japonsko se bo "znamno okrepol". Pristopila bo namreč k njej tudi "neodvisna" država Mandžukuo. Te govorce so se zadnji terek širile v tem mestu in se je obenem povdraljalo, da bo pristop te neve države k zvezni nekaj izredno važnega. Precej bolj važno za Japonsko pa je to, ko je isti dan Italija objavila, da priznava Mandžukuo kot samostojno državo. Kakor se trdi, bo tudi Španija pristopila k omenjeni zvezni, namreč Francov del Španije.

S PSIČKOM SE VRNILO OTROKOVO ZDRAVJE

Chicago, Ill. — Tri leta star Robert Kanter, 1255 So. "naravn" tek zgodovine, češ, Keeler ave., je že tako oslada se bodo kanoni vedno bolj bel, da so se bali za njegovo glasno slišali kakor pa razne zdravje. Zadnji teden je namreč izginil domači psišek, po imenu Goo Goo, ki je bil otrokov stalni tovariš, in ta izguba je fantka silovito potrla. Nobena igrača ga ni mogla pripraviti do drugih misli. Izgubil je tek in šest dni ni skoraj nič jedel. Zaskrbljeni oče je nato oglašal v časopisih in potom letakov, da bo plačal nagrado tistem, ki pripelje psiška nazaj. Imel je uspeh. Zadnji terek je bil Goo Goo prinešen nazaj in z njim se je vrnila tudi otrokova živahnost ter je zdaj zopet vse dobro.

PRVA EKSEKUCIJA V MICHIGANU

Bay City, Mich. — Prva smrtna obsodba v Michiganu, odkar je postal država, se je izrekla preteki terek od takojšnjega federalnega sodišča. Obsojenec je neki Tony Chabotaris iz Detroita, spoznan krim umora, izvršenega ob bančnem ropu v mestu Midland. Še ena eksekucija se je prej izvršila, toda to je bilo leta 1830, pet let predno je Michigan postal država.

TRAGEDIJA Z AEROPLANOM

Razkriti ostanki velikega aeroplana, ki je treščil na zemljo blizu mesta Ostend, Belgija. Ubith je bilo pri nesreči enajst oseb, med njimi tudi veliki vojvoda Jurij nemške kraljeve rodbine in štiri člani njegove družine.

RESPIRATOR REŠIL OTROKOVO ŽIVLJENJE

Joliet, Ill. — Neki Mrs. A. F. Horn se je preteklo sredo rodil otrok v tukajšnji bolnici sv. Jožefa. Zdravniki pa niso mogli pripraviti novorojenčka, da bi pričel dihati. Kot zadnjega sredstva so se nato poslužili respiratorja, "zeleznih pljuč", in dosegli so uspehe: Čež pet minut je pričel otrok normalno dihati in je njegovo stanje zdaj tudi povsem poljno. To je bil menda prvi slučaj, da se je na novorojenčku uporabljal omenjeni aparat.

KRIŽEM SVETA

Madrid, Španija. — Med tem, ko so v terek nadaljevali nacionalistični aeroplani svoje bombne napade na okoliška mesta, je vodstvo tukajšnjih kaznišnic objavilo, da se bo zadnjih 1650 kaznjencev odpravilo iz tega mesta v kraje ob morskom obrežju.

Pariz, Francija. — Sovjetski vojaški ataše v tukajšnjem mestu je bil odpoklican od svoje vlade in se je zadnji terek vrnil domov. Ugiba se, ali ni tudi njegov odpoklic v zvezi s sedanjo preiskavo med sovjetskimi diplomati.

Montreal, Que. — Policija tukajšnje province je v terek zaplenila 700 izvodov komunističnega lista The Clarion, ki je prispel semkaj z vlakom. Ta čin je del vladne kampanje proti prevratni propagandi.

NADALJNJE PREISKAVE V FRANCII

Pariz, Francija. — Francoski oblastni organi so po vsej državi še vedno na delu, da izsledijo nadaljnja skrivališča orozja tajne organizacije, ki ji je ime "Tajni odbor revolucionarne akcije" in je znana pod začetnimi črkami 'CSAR.'

Doslej so ugotovili, da je bila ta organizacija dobro oboržana, in so že našli velika skladišča orozja. Razpolagali so baje celo s tanki in oklopni avtomobili. Orožje se je

POVIŠEK PLAČ CHICAŠKEGA UČITELJSTVA

Chicago, Ill. — Načelnik tukajšnjega šolskega sveta je zadnji terek objavil, da se bo, pričenši s 1. januarjem, zvišala plača 18,000 uslužbenec tukajšnjih šol, od katerih je 18,500 učiteljskega osobja; skupni povisek bo znašal okrog štiri milijone dolarjev na leto. Obenem se je določilo, da se šolsko leto podaljša za dva tedna.

Katoliški Slovenci, v vaše hiše spada edino le katoliško časopisje!

dovajalo preko italijanske meje in po morju skozi pristanišče Bordeaux.

GREEN-LEWIS SE SESTALA

Oba delavska voditelja osebno podvzela delo za spravo med njunima organizacijama.

Washington, D. C.

Izgleidi, da bo končno v resnici prišlo do sporazuma med obe mašnimi delavskimi organizacijama, CIO in delavsko federacijo, so se znatno ojačali, ko sta se vrvohovnačnika obeh organizacij odločila, da bosta podvzela osebno medsebojna pogajanja. Tako sta se oba veljaka, nameščeni Wm. Green, predsednik federacije, in John Lewis, vodja CIO, sestala ta četrtek. To je bilo prvikrat, da sta si teda moža osebno stopila nasproti, odkar je nastal pred dvema letoma razkol v delavsko federaciji.

Vest o tem sestanku je vzbudila splošno presenečenje in je prišla ob času, ko so pogajanja med delegati obeh organizacij prišla takoreč na mrtvo točko, ker ni bila nobena stranka pri volji potopiti. Tako se je nato odločilo, da se ta pogajanja, vsaj začasno, ukinje in se prepusti obema voditeljem nadaljnje delo.

POVIŠEK PLAČ CHICAŠKEGA UČITELJSTVA

Chicago, Ill. — Načelnik tukajšnjega šolskega sveta je zadnji terek objavil, da se bo, pričenši s 1. januarjem, zvišala plača 18,000 uslužbenec tukajšnjih šol, od katerih je 18,500 učiteljskega osobja; skupni povisek bo znašal okrog štiri milijone dolarjev na leto. Obenem se je določilo, da se šolsko leto podaljša za dva tedna.

Katoliški Slovenci, v vaše hiše spada edino le katoliško časopisje!

Na običnem zboru pa smo imeli priliko slišati tudi nekatera trpka dejstva — še vedno premajhno zanimanje domovine za brate v tujini.

družba šteje komaj 257 članov klub neznanosti članarini in delovnim zahtevkom: Izseljeni vestnik Rafaela, glasilo naših izseljencev, kakor onih, ki se zanje zanimajo, ima komaj 1998 naročnikov in še ti množi dobivajo list brezplačno.

Resnica je terek, kar je povabil družbin predsednik p.

Kazimir Zakrajšek ob tej prilici:

"Če se ob dvanajsti uro bomo zganili, da rešimo brate na tujem, smo — mrtev narod!"

Iz Jugoslavije

Rafaelova družba, ki je ustanovljena za varstvo izseljencev, — ob svoji desetletnici z veseljem gleda na uspehe. — Hlapac napadel in ubil svojo gospodinjo. — Smrtna kosa in drugo iz domovine.

Občni zbor Rafaelove družbe bo pojasnila preiskava. Pokojnica je zapustila hčerko učiteljico go. Vilmo, ki je poročena z učiteljem Kladnikom v Sevnici, hčerko Ano, ki je doma, sina Antonia, kapetana I. stopnje v Banjaluki, in sina poročnika, ki je obenem student tehnik v Beogradu.

Nesreča pri delu

Delavec France Dornik iz Mengša je sekal drva v gozd. Med delom mu je spodelovala sekira v nogu in ga nevarno ranila.

Smrtna kosa

V Železničnih nad Škofov Loko je umrla Tončka Gartner, žena cerkvenika Blaža Gartnerja. Stara je bila 27 let. — V maribors

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

VSTANOVljENA 29. NOVEMBERA 1914.

Zedinjenih Državah Sedež: Joliet, Ill. Inkorp. v drž. Illinois Severne Amerike. 14. maja 1915.

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: George Stonich, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.
 1. podpredsednik: Joseph Klepec, 901 Woodruff Rd., Joliet, Ill.
 2. podpredsednik: Katherine Bayuk, 528 Lafayette St., Ottawa, Ill.
 Glavni tajnik: Frank J. Wedic, 301 Lime Street, Joliet, Ill.
 Blagajnik: John Petrič, 1202 N. Broadway St., Joliet, Ill.
 Duhovni vodja: Rev. Anzelmo Murn, So. Chicago, Ill.
 Vrhovni zdravnik: Dr. Martin J. Ivec, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNİ ODBOR:

Andrew Glavach, 1748 W. 21st St., Chicago, Ill.
 Jakob Strukel, Route No. 1, Plainfield, Ill.
 Joseph L. Drasler Jr., 925 Wadsworth Ave., Waukegan, Ill.

POROTNI ODBOR:

Anton Štrukel, 1101 — 5th St., La Salle, Illinois.
 Joseph Pavlakovich, 39 Winchell St., Sharpsburg, Penna.
 Mary Kremesec, 2323 So. Winchester Ave., Chicago, Ill.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Do dne 1. januarja je D. S. D. izplačala svojim članom in članicam ter njihovim dedičem raznih podpor, poškodnin in posmrtnin, ter bolničnih podpor v znesku \$155,757.00.

Zavaruje se lahko za \$250.00, \$500.00 in \$1000.00.

V mladinski oddelki se otroci sprejemajo od rojstva pa do 16. leta in so lahko v tem oddelku do 18. leta.

Rojaki(inje)! Pristopite k Družbi sv. Družine!

CENTRALIZACIJA SIGURNA PODPORA. — D. S. D. 100% SOLVENTNA.

IMENIK

in naslovi krajevnih društev Družbe sv. Družine.

Št. 1. Društvo sv. Družine, Joliet, 22nd Str. Vse v Chicago, Ill. — Seja se vrši vsako četrti ponedeljek v mesecu, v cerkveni dvorani sv. Stefana.

Št. 17. Društvo sv. Terezije, Ottawa, Ill. — Mrs. Katarina Bajuk, predst. 28 La Fayette Street, tajnica Mary Skołanc, 1014 Walnut Street, blagajnica Katherine Danyun, 1011 Pine Street. — Vse v Ottawa, Ill. Seja se vrši vsako četrti nedeljo v mesecu ob 1:30 popol. v stari soli sv. Jožeta.

Št. 2. Društvo sv. Družine, Mount Olive, Ill. — Predsednik Mike Goldschmid, tajnik in blagajnik Sam Goldschmid, P. O. Box 656. Vsi v Mount Olive, Ill. Seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu.

Št. 3. Društvo sv. Družine, La Salle, Ill. — Preds. Anton Strukel, 1101 — 5th St., tajnik Anthony Kastigar Jr., 1146 7th St. Vsi v La Salle, Ill. Seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu, v šolski dvorani sv. Roka, ob 1. uri popoldne.

Št. 4. Društvo sv. Družine, Bradley, Ill. — Predsednik George Krall, P.O. Box 462, tajnik John Zajc, P. O. Box 55, blagajnica Anna Jamnick, Box 368. Vsi v Bradley, Ill. Seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu.

Št. 5. Društvo sv. Družine, Ottawa, Ill. — Pred. Louis Basky, 1018 Poplar Street, tajnik Frank Less, 1206 Chestnut Street. — Vsi v Ottawa, Illinois. Seja se vrši vsako sredo po tretji nedelji v mesecu v prostorih sobr. Frank Less ob pol. 8. uri zvečer.

Št. 6. Društvo sv. Družine, Waukegan, Ill. — Predsednik Anton M. Martinic, North Chicago, Ill. — tajnik Joseph L. Drasler ml., 925 Wadsworth Ave., Waukegan, Ill.; blagajnik Joseph Drasler st., 519 — 10th St., North Chicago, Ill. — Seja se vrši vsako prvo soboto v mesecu ob pol osmih uri ob preklica v novi šolski dvorani na Tenth St.

Št. 8. Društvo sv. Družine, Rockdale, Ill. — Preds. Martin Zagari, 600 Main Ave., tajnik in blagajnik Michael Smajd, 724 Meadow Ave., Rockdale, Ill. Vsi v Rockdale, Ill. Seja se vrši vsako prvo nedeljo v mesecu v cerkveni dvorani na Tenth St.

Št. 10. Društvo sv. Družine, South Chicago, Ill. — Predsednik Frank Cherne, 2672 E. 79th St., tajnik Anthony Motz, 9630 Avenue "L". Vsi v South Chicago, Ill. Seja se vrši vsako četrti nedeljo v mesecu.

Št. 11. Društvo sv. Družine, Pittsburgh, Pa. — Predsednik Joseph Pavlakovich, 39 Winchell St., Sharpsburg, Pa.; tajnik Joseph Widina, 5113 Poe Way, Pittsburgh, Pa., blagajnik George Weselich, 5222 Keystone St., Pittsburgh, Pa. — Seja se vrši vsako četrti nedeljo v mesecu ob 10. uri popoldne v K. S. Domu, 57. cesta.

Št. 12. Društvo sv. Cecenje, Joliet, Ill. — Predsednica Anna Jerisha, 806 N. Broadwater Street, tajnica Rose Baker, 1219 N. Center St., blagajnica Zahvaljčka Jennie Krall, 1515 N. Hickory St. Vse v Joliet, Ill. — Seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu, ob 2. uri popoldne v dvorani stare šole sv. Štefana, vogal So. Lincoln St.

Št. 13. Društvo sv. Ivana Krstitev, Chicago, Ill. — Preds. Andrew Glavach, 1784 W. 21st St.; tajnik John Densu, 2730 Arthington St.; blagajnik Frank Puklavec, 1930 W. 21st Place, Chicago, Ill. — Seja se vrši vsako četrti nedeljo v mesecu v cerkveni dvorani sv. Štefana, vogal So. Lincoln St.

Št. 14. Društvo sv. Lovrenca, East Pittsburgh, Pa. — Preds. Joseph Pavlakovich, 308 North ave.; taj. Michael Kelly, 612 Sycamore St., blagajnik Ničolas Pavlakovich, 309 Beech St. — Seja se vrši vsako drugo nedeljo ob 6. uri zvečer, na domu sobrata Michaela Kelly, 12 Sycamore St.

Št. 15. Društvo sv. Terezije, Chicago, Ill. — Predsednica Mary Kremesec, 2323 So. Winchester Avenue, tajnica Amalia Anzelc, 1858 W. Cermak Rd.; blagajnica Theresa Pintar, 1930 W.

Dopisi lokalnih društev

NAZNANILO DR. SV. DRUŽINE ŠT. 6, DSD.

North Chicago-Waukegan, Ill.

Tem potom se naznanja članstvu našega društva, da ima društvo svojo glavno letno sejo v nedeljo 5. dec. v šolski dvorani. Ta seja ne bo samo glavna letna seja, kakor so bile prejšnja leta, ampak bo zelo pomembiva in sicer radi premembre, katero je moralna naša organizacija DSD. sprejeti od Insurance Department, Springfield, Ill. Nam so bile naročene razne spremembe, katere so bile sprejete na naši zadni redni konvenciji DSD, v Chicago, Ill. — Na tej seji bodo te spremembe vse bolj natanko pojasnjene, da bo tako vsak član in članica razumela pri čem da smo in kako mora naša organizacija poslovati po državnih zakonih, kakor se to zahteva.

Na tej naši glavni letni seji bo navzoč tudi glavni tajnik DSD Frank J. Wedic in Mr. Coyle, kateri je bil navzoč na konvenčnih sejah zadnje kon-

vencije, da je tam pomagal in pojasnjeval kakšne so te stvari in kako je treba stvar spraviti v red, kar tudi dva nova pomočnika. Od teh mož boste slišali kaj mora naša organizacija DSD napraviti da se bo strnjala z državnimi zakoni. Ob enem bodo tudi pojasnjeni novi certifikati, katere je zadnja konvencija odobrila za obo oddelka.

Zatorej se prosi cenjeno članstvo, da se udeleži te seje, da ne bo potem nobenega nesporazuma zaradi raznih točk in da bo tako vsak član in članica vedel kaj so vse te spremembe, da ni to samo delo glavnega urada, ampak zahteva državnega departmента. Vse te spremembe, ki so bile že v našem glasilu objavljene, so stopile v veljavno začenši s 1. septembrom letosnjega leta, to je od časa konvencije. Toda, državni departmament nam je dovolil, da smeemo do novega leta poslovati po starem, od novega leta naprej pa po novih določbah. — Torej cenjeno članstvo, ne pozabite seje v nedeljo 5. dec. v šolski dvorani ob eni uri popoldne. — Z bratskim pozdravom.

Joseph L. Drasler, taj.

OD DR. SV. DRUŽINE ŠT. 6, DSD.

Waukegan, Ill.

Zopet se je približal mesec december, v katerem se vrše letne ali glavne društvene seje. Zato se obračam potom našega glasila na vse člane in članice našega društva, da se vsaj sedaj v zadnjem mesecu leta, udeleže društvene seje. Delujmo, da zopet na kašču način poživimo naše društvo. Skozi celo leto, bi skoro lahko rečeli, ni bilo skoro nobene seje in če bo šlo takoj naprej, mora vse skupaj propasti. Noben član ali članica noče prevzeti kakega urada. Ali bomo imeli samo tajnika? Saj nas je vendar nekaj! Mar smo vsi tako boječi? Ne vem kaj je vzrok, da bi ne prihajali na seje in se tam izrazili če ni kateremu članu ali članici kaj po volji. Saj ima na seji vsakokdo ki spada k društvu pravico povedati svoje mnenje. Zato vas še enkrat prosim, če vam je kaj ležče na tem, da društvo obstane, pridite na seje in izrazite tam svoje mnenje za izboljšanje. Na glavni seji ima vsakdo pravico voliti ali biti voljen. Če vam slučajno kak uradnik ni po volji, izberite in izvolite si drugega, saj je danes mnogo zmožnih članov, pa naj si bo za ta ali oni urad. Zato pride v nedeljo 5. dec. na sejo ob 2:00 uri popoldne v šolski dvorano na 10. cesti. — Pozdrav vsem članstvu Družbe sv. Družine.

John Gerčar, začasni preds.

OPOMBA:

Ta imenik se priobči v listu večkrat. Ako kateri izmed uradnikov spremeni svoj naslov, naj to naznani na glavni urad D. S. D. po državnem tajniku. Ravn tako naj se naznani ako kateri najde kako promoto, da se ista popravi.

Dopisi lokalnih društev

NAZNANILO DR. SV. DRUŽINE ŠT. 6, DSD.

North Chicago-Waukegan, Ill.

Tem potom se naznanja članstvu našega društva, da ima društvo svojo glavno letno sejo v nedeljo 5. dec. v šolski dvorani. Ta seja ne bo samo glavna letna seja, kakor so bile prejšnja leta, ampak bo zelo pomembiva in sicer radi premembre, katero je moralna naša organizacija DSD. sprejeti od Insurance Department, Springfield, Ill. Nam so bile naročene razne spremembe, katere so bile sprejete na naši zadni redni konvenciji DSD, v Chicago, Ill. — Na tej seji bodo te spremembe vse bolj natanko pojasnjene, da bo tako vsak član in članica razumela pri čem da smo in kako mora naša organizacija poslovati po državnih zakonih, kakor se to zahteva.

Na tej naši glavni letni seji bo navzoč tudi glavni tajnik DSD Frank J. Wedic in Mr. Coyle, kateri je bil navzoč na konvenčnih sejah zadnje kon-

vejnosti. Slovenskemu občinstvu v Ely, Minn., javjam, da sem bil na ljudskem shodu dne 14. novembra nominiran kot kandidat za aldermana; volitve se vrše dne 7. decembra. Priporočam slovenskemu občinstvu, da bolj kot kedaj poprej voli svoje kandidate. Zahvaljujem se občinstvu za dosedjanje naklonjenost.

Frank Zgorn, Jr. (Ogl.) sedanji alderman.

PIJTE SLOVEČE

MONARCH PIVO-----

na vaših partijah, društvenih veselicah in piknikih, katerega vam pripelje

VAŠ ROJAK

JOHN KOCHEVAR

West Side Distributor of MONARCH BEER

2215 West 23rd St. Tel. CANal 6177 Chicago, Ill.

ZADNJA POT REV. F. S. RANTA

St. Paul, Minn., 29. nov. 1937.

Rev. Francis S. Ranta so pokopali danes zjutraj iz cerkve sv. Neže v St. Paul, Minn.

Č. gospod je bil rojen na Češnici fari nad Škofov Loko dne 29. januarja 1875. Posvečen v duhovnika dne 9. junija 1900. Deloval je vedno po nemških farnih nadškofijah St. Paul, v Minnesota. V mlajših letih ga je zanesla pot večkrat tudi med Slovence na padu. Njemu gre zasluga da je imela Amerika toliko slovenskih duhovnikov zadnjih 30 let. Leta 1904 je šel v domovino, nabral večje število mladih študentov, ki so imeli dovolj poguma pozabititi domačo streho in iti po svetu, in slediti Gospodu in delati v Njegovem vinogradu.

Nad 200 duhovnikov se je udeležilo pogreba pod vodstvom nadškofa John Gregory Murray. Na pokopališču je opravil pogrebne obrede dekan, Very Rev. Mathias Šavs iz Shakopee. Slovenski duhovniki, ki so se udeležili pogreba: Rev. Mathias Štukel, Rev. Anton Šavs, Rev. Francis Jager, Rev. Anthony Mikl, Rev. John Trobec in Joseph Trobec, Rev. Valentine Schiffner, Rev. Dr. John C. Gruden, Rev. Vincenc Božja, Rev. Peter Božja, Rev. Francis Mis-

sia, ki je vodil cerkveno petje pogreba, Rev. Peter Remškar. Iz daljave so prihitali izkazati zadnjo čast pokojnemu: Iz severne Minnesota: Rev. Frank Mihelčič, iz Ely, Minn.; Rev. John Jerše iz Tower, Minn.; Rev. Louis Pirnat, Eveleth, Minn.; Rev. John E. Schiffner, Chisholm, Minn. Iz Wisconsin: Rev. Ruda Potocnik, Sheboygan, Wis.; Rev. Anton Schiffner, Milwaukee.

Fara St. Agnes je ena izmed najstarejših in največjih far v St. Paulski škofiji. Ustanovljena je bila pred 50 leti. Zgodovina pove, da je bil ustanovnik fare škof James Trobec. Nasledoval mu je Monsignor Anthony Ogulin. V avgustu 1933 je monsignor umrl in Rev. Francis Rant je prevzel vodstvo fare v svoje roke. Vodstvo župnije bo ostalo v slovenskih rokah, ker je postavljen na župnika Rev. Dr. John C. Gruden, profesor iz St. Paul Seminary. Častitamo gospodu in mu želimo veliko božjega blagoslova.

Poročevalc

BALOKOVIČEV KONCERT

Zlatko Balokovic, slavni vijolinist, ki je dosegel izredne uspehe s svojim nastopom s Chicago Symphony Orchestra, se bo povrnil v Chicago, kjer bo imel 12. decembra koncert v Orchestra Hall, ob 3:30 popoldne.

Mr. Balokovic, po rodu Jugoslovjan, je študiral najprej na glasbenem konservatoriju v Zagrebu, kjer je z odklico graduiral, na kar je nadaljeval študije na Dunaju in mu je bilo pozne naklonjeno državno odlikovanje za igranje na vijolino. Prepoto-

val je nato skozi vsa glavna mestna Evrope in tujezemstva, kjer je s svojimi koncerti povsod žel uspehe.

Ko je prispel v Ameriko, je najprej nastopal kot solist v orkestru Chicage in Los Angeles, na kar je tudi obiskal vse večja mesta.

V nedeljo, 12. decembra, ga bo imela Chicago ponovno priliko slišati. Vstopnice za njegov koncert stanejo od 40 centov na prelome.

RAZNOTEROSTI

"Dušica"

ROMAN

Spisala B. Orczy
Prevedel Paulus

V nekem šatoru je bil postavljen "čudodelni mlin". Spustil si novec v spranjo, kolesa so zavrela, stroj je zaropotal in izza ogla je prišel dolg sprevod samih starih sključenih bab. Izginile so skoz vrata v mlin in koj nato je priplesala pri drugih vratih vesela družba mladih dekle na prostu, zasukale so se parkrat po cesti in izginile za drugim oglom. Radosten smeh in ploski gledalcev je spremjal drobne za ped visoke, iz lesa izrezljane in slikovito oblecene podobe.

Največ radovednih gledalcev pa se je zbral krog odra, ki je v malem kazal grozote pariške revolucije.

Oder je predstavljal trg de la Greve v Parizu. Nekaj hišic — iz lesa izrezljanih — v ozadju, pred njim pa vzvišen prostor in na njem guillotine. Krog guillotine gruča ljudi, za ped visokih, lesenih podobic, oblečenih v raztrgane enjne, — pariško ljudstvo. Podobe so stale na kupu in nemo mole roke kvišku. Rabelj, oblečen v škrat, je čakal pri guillotini.

Ce si vrgel novec v spranjo, je zaroljal nekje stroj, podobe pod guillotine so zakrile z rokami, izza ogla je pristopila drobna postava, stopila na vzvišeni prostor in položila glavo na tnatlo pod nož guillotine. Rabelj je dvignil roko, sekira je zaropatala na vrat lesene podobe. Glava je odletela v pripravljeni košaro, truplo pa se je zavalilo nekam za oder.

Lahna groza je obšla gledalce vsakikrat kadar so zaigrale podobe svojo igro in tih je bilo v šatoru, da je bilo slišati vrvenje stroja in rožljanje koles, ki so dajala življenje lesenim podobam.

Na steni šatora je bilo v velikih črkah napisano:

"Darujte za uboge sestrance v Parizu!"

Mlado dekle se je od časa do časa prikazalo izza zastora, ob katerem je stal oder z guillotine, krožnik je nosila v roki, hodila med gledalci in prosila z otožnim enočičnim glasom:

"Prosim, darujte za uboge sestrance v Parizu!"

Lepe črne oči je imela, skoraj podolgovate, in čudovit izraz je znala položiti vane. Govorila je sicer angleški in še precej dobro, pa izreka in naglas sta izdala, da je prista Francozinja, ki pobira denar za svoje uboge sestre in brate v Parizu.

Včasi kadar se je nabralo dovolj občinstva, je stopila na oder poleg mize z guillotine in zapela čudne, neznane pesmice, ki jih nihče ni razumel.

Pa pesmi so donele otožno, pobito, žalostno in pridni richmondski najemniki in kmetje, ki so se prišli zabavat na ljudsko veselico, ne pa poslušat žalostink, so bili končno veseli, da so spet prišli ven iz šatora na sveži zrak v jasno solnce in nazaj v veseli šum in vrvež veselice.

"Kar zagomazelo mi je po koži," je pričevala gospodična Polly, hčerka goščiščarja "Pri zvonu", spodaj ob reki. "In pravim, čemu bi naj mi Angleži žrtvali svoje trdo prislužene vinarje za tiste morilce onstran vode —? Saj so si sami krivi, da jim prede slaba —! Pojdimo, rajši si poglejmo kaj veseljšega!"

ROMAN

Spisala B. Orczy
Prevedel Paulus

Obrnila se je in odšla po trati, odkoder so odmevali veseli zvoki godbe. Za njo pa je stopical njen večni spremjevalec Tomaž, rdečeličen fant, mlad, pa neroden v obnašanju in nespretnem odgovarjanju.

V tem je prišla tudi gospoda na veselico.

Lord Anton Dewhurst, visokozrastel, širokoplečat mlad človek prijetnega obnašanja in vedno dobre volje, se je brezskrbno kretal med ljudmi in njegov gromki, prešerni smeh je povsod zbudil veselo razpoloženje.

Francoskih gostov je bilo mnogo. Begunci so bili, priběžali so iz krvavega, nemirnega Pariza v veselo svobodno Anglijo. Ves Richmond jih je bil poln, saj so skoraj vsi uživali gostoljubnost gospoda Percyja in njegove soprove. Lahko jih je bilo spoznati po govoru, pa tudi po obleki. Preprosto so bili oblečeni, žalno obleko so nosili.

Tudi gospod Andrej Foulkes je prišel s svojo soprogo Suzano. Predkratkim šele sta se poročila. Mlada žena, nežna in drobna, prava Parižanka, je slonela sopru na desnici in ga oboževaje gledala. "Ni čuda da je tako zaljubljen v svojega moža!" je vdihnila gospodična Polly. "Saj je zastavil zanjo svoje življenje! Iztrgal jo je prav izpod guillotine in živo in zdavo jo je pripeljal sem na Angleško! Pravijo, da se je hudo pograbil s Francozimi, pa še sam da je bil proti celemu krdelu vojščakov. Tako sem čula. — Ti nič ne veš o tem, Tomaž, kaj?" se je zbadljivo obrnila k svojemu večnemu spremjevalcu.

"Beži beži!" jo je zavrnil Tomaž z nenevnadno živahnostjo, ko je videl, kako so občudovaje visele njene rjave oči na mladem junaku. "Ni res da bi bil on vse sam opravil! Gospod Andrej je izvrsten človek, to lahko verjamem, ampak tisti, ki je rešil mlado Francozinjo iz rok revolucionarjev, ta je bil drug junak, — najpogumnejši, najplemenitejši mož, ki ga svet pozna, — "Dušica"!"

In ko so se dekletove oči zasvetile pri imenu narodnega junaka, je pristavljal v užaljenem ljubosumu:

"Pravijo pa, da je tista "Dušica" zelo grd človek. Nihče ga še ni videl. Tako grd je pravijo, da bi bil za strašilo v proso. Noben Francoz mu ne more pogledati v obraz, rajši ga pustijo mirno oditi iz dežele, ko pa da bi gledali njegov obraz. Tako grd je, pravijo."

"Brrr —, kaka neumnost!" ga je zavrnila lepa gospodična Polly in ga nevoljna ošinila z očmi. "In če je res kar pravijo, zakaj pa ti ne greš na Francosko z "Dušico"? Glavo stavim, noben Francoz te ne bo dvakrat pogledal!"

Bučen smeh je pozdravil Pollyjine boče besede.

Truma mladih ljudi je sprejela prepričajoči se par. Gospodična Polly so povsod radi videli. Dedinja težkih funtov je bila, kdo ve če bi bila brez njih tako priljubljena.

Svojega večnega spremjevalca je rada potegnila. — Pa tudi dobrega srca je bila.

(Dalje prih.)

ROJAKI SLOVENCI!

Kadar želite o krasiti grobove svojih dragih, ne pozabite, da imate na razpolago lastnega rojaka.

Postavljamo in izdelujem vse vrste nagrajne spomenike v vseh naseljibnih državah Illinois. Cene zmerne, delo jamčeno, postrežba solidna. Se oporočam!

Kadar ktičiš nameravata kupiti na grobni spominski kamen, pišite na podpisana za vsa pojasmila in za cene. V Vašo korist bo.

Joseph Slapničar
SLOVENSKI KAMNOŠEK
527 North Chicago Street,
JOLIET, ILL.
Telefon 2-4787

Družinska pratika

ZA LETO 1938

je dospela.

Zanimiva je kakor vsako leto. Ima 16 strani krasnih slik. Posebno zanimive so slike o pogrebni pokladnički prevzvi. Dr. Jegliča. Pratika stane s poštino samo

25 centov

Naroča se od:

Knjigarna
AMER. SLOVENEC
1849 West Cermak Rd.,
Chicago, Ill.

25 centov

DR. J. E. URSICH

ZDRAVNIK IN KIRURG
1901 W. Cermak Road
CHICAGO, ILL.Uradne ure: 1-3 popoldne in 7-8 zvečer izvzemši ob sredah.
Rezidenčni telefon: La Grange 3966Uradni telefon: Canal 4918
PO DNEVI NA RAZPOLAGO
CELI DAN V URADU.

VELIKO

Blašnikovo PRATIKO

ZA LETO 1938

Smo ravno prejeli.

Kakor vsako leto je tudi letošnja zelo zanimiva. Krasi jo več slik. Naročite jo takoj, dokler ne poide.

S poštino stane

25 centov

Naroča se od:

Knjigarna
AMER. SLOVENEC
1849 West Cermak Rd.,
Chicago, Ill.

POZOR!

BOŽIČNE KARTE, 50 za \$1.00 in več, z natiskanim imenom; krasna zbirka v škatljah; 25 za \$1.00; nabožne karte. **NAROČITE JIH ZDAJ!**

TUDI PREDMETI ZA DARILA: nogavice, predpasniki, brisače, žepne rutice, prelaki za blazine, itd. **PO ZMERNIH CENAH!**

JEWEL'S GIFT SHOPPE

1845 W. Cermak Rd. Tel. Canal 3073 Chicago, Ill.
ODPRTO VSAK VEČER. VESELI BOŽIČ ŽELIMO VSEM!

IZRAZITE

božična in novoletna voščila potom "Amer. Slovenca"!

Že večkrat smo bili opozorjeni zakaj ne uvedemo v božični številki "Amer. Slovenca" posebne rubrike, v kateri bi rojaki iz raznih krajev Amerike objavljali proti malim odškodnini svoja božična in novoletna voščila in pozdrave svojim dragim domačim v starji kraj.

Letos smo sklenili, da to poskušajo na pravimo. Zato bo v božični številki našega lista na razpolago toliko prostora, kolikor bo do hotel, za objavo takih božičnih in novoletnih voščil. Za prostor se bo računalno strankam za take ob-

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želim predvsem moji dragi materi, mojim bratom in sestram ter vsem sorodnikom ter prijateljem in znancem v moji rojstni vasi Malence pri Mariboru, kakor tudi po drugih krajih. Naj Božje Dete vse obilo blagoslov!

FRANK POZNAN,
Barberton, Ohio.

jave le toliko, da bo to krilo stroške za prepisovanje, za stavo ter porabo papirja. Cena za objavo takih voščil je:

Voščilo do 50 besedi . . . . . 50 centov
Voščilo do 75 besedi . . . . . 75 centov
Voščilo od 100 do 125 besedi . . . \$1.00

Za daljša voščila kakor 125 besedi, za vsakih 50 besedi po 25 centov več.

Da vidite, koliko prostora zavzame voščilo okrog 50 besedi, objavljamo v okvirju tega oglasa vzorec. Tako voščilo je okrog 50 besedi in stane za objavo 50 centov. — Spisite voščilo, potem presteje besede in z naročilom pošljite potreben znesek, vse drugo bomouredili mi.

Naročila sprejemamo do 14. decembra.

OBENEM PRIPOROČAMO, da naročite našo božično številko, ki bo vsebovala več lepih zanimivih božičnih povestiv in mnogo drugega zanimivega čitala. Posamezna številka božična izdaja STANE S POŠTNINO VRED ZA STARI KRAJ kar pošljite vred z zneskom za objavo voščila. Zraven pošljite natančne naslove za stranke, katerim bote naročili božično številko. Z božično številko bote naredili svojim domačim prijateljem v starem kraju obilo veselja. — Naročila pošljite na:

Uredništvo "Amer. Slovenca"
1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Trunk

Trunk — ciničen.

(Konec)

The Pope castigated Naturalism, which is the hall-mark of the "Synagogue of Satan", and which manifests itself in the persistent campaign to degrade the Sacrament of Matrimony, laicize education and exclude God from public life.

Reverence for Divine law, he tells the Catholic world, is being taken away. "Sedition permitted and approved, and popular passions urged on to lawlessness..." by associations of Communist and Socialist;

and the sect of Freemasonry greatly favors their designs, and holds in common with them their chief opinions."

Their juxtaposition of Communism and Masonry is, to put it mildly, enlightening. We have been sceptical when Spaniards and Frenchmen seemed over-

credulous in ascribing modern ills to Masonry. We have known Masons, American Masons, who are the kind of good fellows one likes to go hunting or fishing with, or to meet on the golf-course. But Latin Catholics who get jittery at the mention of Masonry can point to a sad historical record from which we can learn much about world affairs.

It has been said that Freemasonry is the most formidable adversary God's Kingdom on earth has ever had to meet. A similar remark has been made about Communism. But there is really no contradiction here. The two are not identical, but the distinction between them is an incomplete one. A generation ago, French anticlericalism had its strength in the radical-socialist Bloc. The Radicals were bourgeois liberals; the Socialists were their natural enemies. But middle-class anticlerical Radicals like Millerand and Jaurès could pass over to the Socialist camp, and still feel quite at home. Anticlericalism might be born of a fanatical hatred for the Church, or it might be merely a convenient diversion to keep the oppressed workers from disturbing prosperous Liberals. It served none the less as a bond of union under the aegis of Masonry.

The presence of a common "enemy" made Individualist and Collectivists fast friends. In the name of social justice, order and the moral law, Leo XIII in his Rerum Novarum and elsewhere attacked the errors of both.

Which is one more proof that materialist Communism and

materialist Liberalism, alias Capitalism, are blood brothers, tarred, we may add, with the same atheist smudge.

In the ravings of the Utopian Dr. Marx, the class struggle is the key to world history. The men of money have ground down the millions; the millions, now conscious of power of numbers, will triumph in the final revolution, and humanity will be happy forever in his one-class proletarian paradise. A millennium and a half before Marx, Saint Augustine, with closer attention to sane philosophy and the facts of history, saw mankind divided along different lines. And Ignatius Loyola, following Augustine, ranged all creation in two great armies under the banners of Lucifer and of Christ. In our machine age Marx has a strong appeal. In any age the philosophy of Augustine and Ignatius Loyola explains the facts.

To conclude with a glance at the counter-revolution in Spain, the disciples of Marx and Lenin can, indeed, tell us much about its horrors. But most significant is the Liberal-Communist-Anarchist alliance and its echoes in the international press. From the beginning, I have been an optimist, for two reasons. National Catholic Spain will be rejuvenated. Perhaps more important, the dark forces that threatened a lethargic civilization have been forced to show their hand at closer range than in Russia. And mayhap a deluded world will awaken to fact that a conspiracy two centuries old against the Church of Christ constitutes a standing peril to modern society."

Bivši predsednik Masaryk je bil svobodomisec. Ali je spadal tudi med "latinske" framazone, ne vem, težko, ker vsaj Masaryk je bil "a good fellow," s katerim se je dalo govoriti z Rooseveltom, in upam, da bi se dalo govoriti tudi z g